

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 44.781/3
VAN 26 JUNI 2008

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 23 juni 2008 door de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "betreffende de uitvoering van het Kunstendecreet van 2 april 2004, gewijzigd bij de decreten van 3 juni 2005, 22 december 2006 en 20 juni 2008", heeft het volgende advies gegeven:

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid

"dat het Kunstendecreet van 2 april 2004 werd gewijzigd bij het decreet van 20 juni 2008, dat overeenkomstig dit decreet de kunstensector uiterlijk op 1 oktober 2008 de aanvraagdossiers voor de volgende decretale ronde 2010-2013 moet indienen, dat het vanuit goed bestuur en meer specifiek voor de rechtszekerheid van de organisaties noodzakelijk is dat zij tijdig op de hoogte worden gesteld van de wijzigingen aan de reglementering in functie van de opmaak van hun aanvraagdossiers, dat het geen optie is om aan de Raad van State een advies binnen een termijn van dertig dagen te vragen omdat dit tot gevolg zou hebben dat het voorliggend besluit slechts in september definitief kan worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering, waardoor de organisaties onoverkomelijke moeilijkheden zouden ondervinden bij de opmaak van hun aanvraagdossiers."

*

* *

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de voornoemde gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Dat onderzoek is, gelet op de toegemeten tijd, de omvang van het ontwerp en het aanhangig zijn van tal van andere aan een termijn gebonden adviesaanvragen, noodzakelijkerwijze summier geweest. Uit de vaststelling dat in dit advies over een bepaling niets wordt gezegd, mag bijgevolg niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden. Evenmin betekent het gegeven dat er over een bepaling wel iets wordt gezegd, dat er niets meer over te zeggen valt.

*

* *

.../...

RECHTSGROND

3. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit vindt voor een groot deel rechtsgrond in tal van uitdrukkelijke delegatiebepalingen uit het decreet van 2 april 2004 houdende de subsidiëring van kunstenorganisaties, kunstenaars, organisaties voor kunsteducatie en organisaties voor sociaal-artistieke werking, internationale initiatieven, publicaties en steunpunten, aangehaald als "Kunstendecreet" ¹. Voorts dient een beroep te worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, bedoeld in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gelezen in samenhang met de relevante bepalingen uit het Kunstendecreet.

4. Een aantal bepalingen uit het ontwerp verdienen op het vlak van de rechtsgrond een nader onderzoek.

4.1. Voor de bepalingen betreffende de uitoefening van het toezicht door de administratie en de documenten die daartoe moeten worden opgemaakt en meegedeeld aan de administratie of voor bepalingen die voorzien in bepaalde andere verplichtingen in dat raam (bijvoorbeeld de artikelen 11, §§ 2 en 3, en 30), is er in twee hoofdstukken van het Kunstendecreet een uitdrukkelijke rechtsgrond voorhanden (artikelen 11, § 2 en 44, § 2). In de andere hoofdstukken ervan is er enkel een bepaling naar luid van de door de Vlaamse Regering aangewezen dienst onderzoekt of bij de realisatie van het project voldaan werd aan de subsidievoorwaarden of vaststelt dat de subsidievoorwaarden niet volledig werden vervuld (bijvoorbeeld artikelen 18, § 6, en 51, § 6, van het Kunstendecreet). Men mag aannemen dat de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, gelezen in samenhang de laatstgenoemde bepalingen, terzake een voldoende rechtsgrond biedt.

4.2. In zoverre hoofdstuk V van het ontwerp ook betrekking zou hebben op organisaties en natuurlijke personen die zijn gevestigd binnen het territoriale bevoegdheidsgebied van andere gemeenschappen (zie artikelen 35, § 2, tweede lid, en 5/, derde lid, en 37, §§ 2, tweede lid, 6, tweede lid, en 8, tweede lid, van het ontwerp) moet,

⁽¹⁾ Het Kunstendecreet werd laatst gewijzigd bij het decreet van 20 juni 2008. Dit laatste decreet, waarmee de Raad van State bij zijn onderzoek reeds rekening heeft gehouden, is nog niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

daargelaten de vraag naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap dienaangaande, worden vastgesteld dat de artikelen 52 en volgende van het Kunstendecreet enkel betrekking hebben op "internationale" initiatieven, bijgevolg initiatieven waarbij een buitenlands element aanwezig is. De gemachtigde maakt evenwel gewag van initiatieven die kunnen worden geplaatst in het raam van een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. De Raad van State kan in dit verband evenwel enkel vaststellen dat zulk een samenwerkingsakkoord nog niet is gesloten en bijgevolg ook niet is goedgekeurd door de bevoegde wetgevers, zodat het in geen geval rechtsgrond kan vormen voor het subsidiëren van initiatieven die er eventueel in worden vermeld.

4.3. Met artikel 7, § 1, van het ontwerp wordt beoogd uitvoering te geven aan artikel 7, § 2, eerste lid, van het Kunstendecreet, op grond waarvan de Vlaamse Regering de aanvullende voorwaarden bepaalt waaraan moet worden voldaan in geval van subsidiëring als vermeld in artikel 4, § 1, van dat decreet. De elementen waarop die voorwaarden betrekking hebben, zijn op een exhaustieve wijze opgesomd in het genoemde artikel 7, § 2, eerste lid, van het Kunstendecreet, en daartoe behoort niet het vaststellen van een minimaal percentage van het toegekende financieringsbudget dat kan worden gebruikt voor de financiering van medewerkers. De gemachtigde is het ermee eens dat dit element uit de onderscheiden onderdelen van artikel 7, § 1, van het ontwerp moet worden weggelaten.

Een gelijkaardige opmerking geldt ten aanzien van artikel 26, § 1, van het ontwerp.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. In de artikelen 12 en 31 wordt de delegatie aan de Vlaamse Regering om aanvullende subsidiecriteria te bepalen (artikelen 17, § 2, eerste lid, en 50, § 3, van het decreet) geheel gesubdelegeerd aan de minister. Dit is, gelet op het beginsel dat delegaties aan een minister beperkt dienen te blijven tot het regelen van aangelegenheden van bijkomstige of detailmatige aard, niet aanvaardbaar, te meer daar het volgens de gemachtigde niet uitgesloten is dat het subsidies betreft aan organisaties met een werking die is gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, zodat het legaliteitsbeginsel dat is

.../...

vervat in artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, van toepassing is, zodat zelfs de geoorloofdheid van de delegatie aan de Vlaamse Regering twijfelachtig is ².

6. In een aantal bepalingen van het ontwerp wordt voorgeschreven dat een overzicht van de individuele bezoldigingen of de namen van de begunstigten van bezoldigingen, sociale lasten, vergoedingen en dergelijke moeten worden medegedeeld aan de administratie (bijvoorbeeld in de artikelen 9, § 1, tweede lid, 5/, 11, § 2, eerste lid, 2/, 30, § 1, eerste lid, 2/, en 39, § 5, 8/).

Luidens artikel 4, § 1, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, dienen persoonsgegevens die worden verzameld en verwerkt (onder meer) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en moeten ze toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

De stellers van het ontwerp dienen zich erover te beraden of de verplichting om de genoemde gegevens mee te delen, en de daaropvolgende verwerking, aan deze vereisten voldoen.

Ook wat betreft artikel 20, 1/, van het ontwerp dient te worden nagegaan of de mededeling van de erin bedoelde gegevens aan de vereisten, opgenomen in het genoemde artikel 4, §1, van de wet van 8 december 1992, beantwoorden, en of derhalve alle in het eerstgenoemde artikel opgesomde elementen in de erin bedoelde overeenkomst moeten worden opgenomen.

⁽²⁾ Zie hierover opmerking 3.2.2. uit advies 35.954/3 van 28 oktober 2003 over een voorontwerp van decreet dat heeft geleid tot het Kunstendecreet, *Parl. St.*, VI. Parl., 2003-2004, nr. 2019/1 en opmerking 3 uit advies 37.194/3 van 8 juni 2004 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2004 betreffende de uitvoering van het Kunstendecreet van 2 april 2004.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

7. Aan de aanhef dient een lid te worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

8. Het huidige eerste lid van de aanhef dient te worden weggelaten nu de erin vermelde wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, geen rechtsgrond vormen voor het ontworpen besluit.

9. Aan de aanhef dient een lid te worden toegevoegd waarin wordt gerefereerd aan het op 19 juni 2008 uitgebrachte advies van de sectorraad Kunsten en Erfgoed van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Artikel 7

10. In de inleidende zin van artikel 7 van het ontwerp schrijve men "aanvullende voorwaarden" in plaats van "voorwaarden", om duidelijk te maken dat het om voorwaarden gaat als bedoeld in artikel 7, § 2, van het Kunstendecreet, die aanvullend zijn ten aanzien van de voorwaarden die reeds zijn opgelegd bij artikel 7, §§ 1 en 1bis, van dat decreet.

Artikel 21

11. De in artikel 21 bepaalde sanctie is minder streng dan de sanctie die is vervat in het nog steeds ten aanzien van de gemeenschappen en de gewesten op grond van artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten geldende artikel 57 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit. Artikel 21 dient derhalve te worden weggelaten, te meer nu in artikel 38 van het Kunstendecreet geen machtiging is opgenomen om minder strenge

.../...

regels uit te vaardigen dan de regels die zijn vervat in artikel 57 van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit ³.

Artikel 52

12. Krachtens artikel 52, § 1, van het ontwerp treden "hoofdstuk VIII en alle bepalingen betreffende het aanvragen van subsidiëring die betrekking hebben op subsidiëring vanaf 1 januari 2010" in werking op de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit dat thans in ontwerpvorm voorligt. De rechtszekerheid vereist dat die bepalingen nominatief zouden worden opgesomd in artikel 52, § 1 (lees: eerste lid), van het ontwerp.

Daarnaast is vereist dat uitdrukkelijk bepaald wordt dat de andere bepalingen in werking treden op 1 januari 2010. Bij gebreke van dergelijke bepaling, zouden zij gelet op artikel 84, 2/, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, in werking treden tien dagen na bekendmaking van het besluit in het Belgisch Staatsblad, wat uiteraard niet de bedoeling is.

⁽³⁾ Wat overigens slechts mogelijk zou zijn met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (zie advies 35.954/3, *l.c.*, opmerking 13.1).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
Mevrouw	M. VERSCHRAEGHEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

M. VERSCHRAEGHEN

J. SMETS